

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р **Маргарита Димитрова Станкова - Стоянова,**
Нов български университет
ПН 7.4 Обществено здраве

на дисертационен труд
за присъждане на научната степен „доктор на науките”

на тема:

**ДУХОВНАТА СЪЩНОСТ НА СЪЗНАНИЕТО И НЕЙНОТО ПРЕТВОРЯВАНЕ В
БЪЛГАРСКОТО ИЗКУСТВО ПРЕЗ 20-ти ВЕК**

Автор: Калин Кънчев Гайдаров

1. Актуалност на темата

Темата на дисертацията е подбрана по оригинален начин, който успява да въведе идеи от различни области на познанието, които **Калин Кънчев Гайдаров** показва, че е овладял и успял да вплете по уникален начин.

От анализ на подходи и теоретични модели в психологията се преминава към психика, съзнание, душа и представяне на примери от поезия и проза, изобразително изкуство и киноизкуство. С този подход авторът представя своите изключителни възможности да дискутира психологическите, философските и социални аспекти на темата за духовната същност на съзнанието, която сама по себе си е предизвикателство пред който да е подход и изследовател.

2. Познаване на проблема

Темата на дисертацията е в сферата на професионалните интереси и подготовка на **Калин Кънчев Гайдаров**. Във въведението авторът разглежда основни концепции, но прилага критичен подход – критика на емпиричния количествен подход в психологията и основни теории за личността, което всъщност представлява и преход към втората част, в която са разгледани произведения на изкуството. Използвани са 86 литературни източника.

3. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертационният труд е разработен в обем от 165 страници текст и 6 стр. библиография.

Дизайнът на разработката е нетрадиционен, тъй като от задълбочена критика на основни теоретични концепции се преминава към представяне на произведения на изкуството, в които **Калин Гайдаров** търси духовните послания и дори фините емоционални

характеристики на изразните средства, използвани от представените творци. В тези презентации са включени и някои исторически факти и данни от биографиите на авторите на произведенията на изкуството. Впечатляващо е вплитането на произведения от поезия и проза, изобразително изкуство и киноизкуство, но въпреки това уменията да се следва основната идея и да се търси духовното, емоционалното, нравственото и доброто. Този подход успява да обобщи разлини по типа си произведения, като ги представи в една обща посока, следваща основните търсения на автора.

Формулираните от автора *приноси на дисертационния труд са насочени към са ориентирани към аргументирана критика на основни парадигми в психологията и дискусия на методологични проблеми, анализ на приложението на количествените подходи, аргументирана критика на теорията на чертите в психологията, аргументиране на духовно-нравствената природа и Божественият произход на съзнанието, изведени аргументи за разграничаването на изкуство, псевдоизкуство и квазиизкуство, духовно-психологически анализи на 75 творби из областта на поезията, прозата, живописата, скулптурата и киноизкуството на 52 творци и развита е психологически тезата за единството на красивото и доброто в областта на изкуството*

Приложеният *автореферат* с обем 48 страници е разработен съгласно нормативните изисквания и отговаря на съдържанието на дисертационния труд.

По темата на дисертационния труд са представени 11 публикации за периода 2010 – 2025 г. Всички самостоятелни и 113 публикации след придобиване на ОНС „кандидат на науките“, някои в съавторство.

Заключение

Дисертационният труд съдържа научни теоретични и приложни резултати, които са приноси за теорията и практиката на съвременното обучение и отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ.

На основание на изложеното до тук давам положителна оценка на представения от **Калин Кънчев Гайдаров** дисертационен труд на тема „Духовната същност на съзнанието и нейното претворяване в българското изкуство през 20-ти век“.

Предлагам на уважаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор на науките“ на **Калин Кънчев Гайдаров**.

24.09.2025 г.
гр. София

Изготвил становището:
(доц. д-р Маргарита Станкова)